

УСТАВ НА СЪЮЗА НА КОМУНИСТИТЕ²⁵⁸

ПРОЛЕТАРИИ ОТ ВСИЧКИ СТРАНИ, СЪЕДИНЯВАЙТЕ СЕ!

Раздел I

СЪЮЗЪТ

Чл. 1. Целта на Съюза е: събаряне на буржоазията, господство на пролетариата, унищожаване на старото, основано на антагонизма на класите буржоазно общество и основаване на ново общество без класи и без частна собственост.

Чл. 2. Условиата за членуването са:

- a) начин на живот и на дейност, съответстващи на тази цел;
- b) революционна енергия и усърдие в пропагандата;
- c) признаване на комунизма;
- d) неучастие в каквито и да било антикомунистически — политически или национални — дружества и задължително съобщаване на съответния ръководен орган за участието в някакво дружество;
- e) подчиняване на решенията на Съюза;
- f) запазване в тайна на всички дела на Съюза;
- g) единодушно приемане в една от общините.

Който престане да отговаря на тези условия, се изключва (виж раздел VIII).

Чл. 3. Всички членове на Съюза са равни — те са братя и като такива са длъжни да си помагат във всички случаи.

Чл. 4. Членовете на Съюза носят съюзни имена.

Чл. 5. По своята структура Съюзът се състои от общини, окръзи, ръководни окръзи, Централен комитет и конгрес.

Раздел II

ОБЩИНАТА

Чл. 6. Общината се състои най-малко от трима и най-много от двадесет членове на Съюза.

Чл. 7. Всяка община си избира един председател и негов помощник. Председателят ръководи събранията, помощникът завежда касата и при отсъствие на председателя го замества.

Чл. 8. Приемането на нови членове става от председателя на общината и препоръчващия член при предварително съгласие на общината.

Чл. 9. Общините от различни местности си остават неизвестни една на друга и не поддържат помежду си никакви връзки.

Чл. 10. Общините имат отличителни имена.

Чл. 11. Всеки член на Съюза, който сменя своето местожителство, е длъжен предварително да съобщи за това на председателя на своята община.

Раздел III

ОКРЪГЪТ

Чл. 12. Окръгът обхваща най-малко две и най-много десет общини.

Чл. 13. Председателите и помощник-председателите на тези общини съставят окръжния комитет. Последният избира из своята среда един ръководител. Окръжният комитет поддържа връзки със своите общини и с ръководния окръг.

Чл. 14. Окръжният комитет е изпълнителната власт за всички общини на окръга.

Чл. 15. Самостоятелно съществуващите общини трябва или да се присъединят към вече съществуващия окръг, или заедно с други отделни общини да образуват нов окръг.

Раздел IV

РЪКОВОДНИЯТ ОКРЪГ

Чл. 16. Различните окръзи на една страна или провинция се подчиняват на един ръководен окръг.

Чл. 17. Разпределянето на окръзите на Съюза по провинции и назначаването на ръководния окръг става от конгреса по предложение на Централния комитет.

Чл. 18. Ръководният окръг е изпълнителната власт за всички окръзи на дадена провинция. Той поддържа връзката с тези окръзи и с Централния комитет.

Чл. 19. Новообразуваните окръзи се присъединяват към най-близкия ръководен окръг.

Чл. 20. Ръководните окръзи са отговорни в последна инстанция пред конгреса, а в промеждутъците — пред Централния комитет.

Раздел V

ЦЕНТРАЛНИЯТ КОМИТЕТ

Чл. 21. Централният комитет е изпълнителната власт на целия Съюз и като такъв отговаря пред конгреса.

Чл. 22. Централният комитет се състои най-малко от пет члена и се избира от окръжния комитет на местността, определена от конгреса като седалище на Централния комитет.

Чл. 23. Централният комитет поддържа връзка с ръководните окръзи. Той изготвя всеки три месеца отчет за състоянието на целия Съюз.

Раздел VI

ОБЩИ ПРАВИЛА

Чл. 24. Общините и окръжните комитети, както и Централният комитет се събират най-малко веднаж в две седмици.

Чл. 25. Членовете на окръжните комитети и на Централния комитет се избират за една година, могат да бъдат преизбрани и могат да бъдат във всяко време отзовавани от своите избиратели.

Чл. 26. Изборите се произвеждат през септември.

Чл. 27. Окръжните комитети са длъжни да ръководят дискусиите в общините в съответствие с целите на Съюза.

Ако Централният комитет намери, че обсъждането на някои въпроси представлява общ и непосредствен интерес, той може да ги постави на обсъждане от целия Съюз.

Чл. 28. Отделните членове на Съюза са длъжни поне веднаж в три месеца, а отделните общини веднаж в месеца да установяват връзка със своя окръжен комитет.

Всеки окръг е длъжен най-малко веднаж в два месеца, а всеки ръководен окръг най-малко веднаж в три месеца да представя отчет, първият — на ръководния окръг, вторият — на Централния комитет, относно състоянието на своята местност.

Чл. 29. Всеки съюзен орган е длъжен да взема мерки, необходими за осигуряване безопасността на Съюза и за засилване на неговата дейност, като действа в рамките на устава на своя отговорност и незабавно уведомява за всичко стоящия над него орган.

Раздел VII

КОНГРЕСЪТ

Чл. 30. Конгресът представлява законодателната власт на целия Съюз. Всички предложения за изменение на устава се предават чрез ръководните окръзи на Централния комитет и се представят от последния на конгреса.

Чл. 31. Всеки окръг изпраща делегати.

Чл. 32. Всеки отделен окръг с по-малко от 30 членове изпраща един делегат, с по-малко от 60 — двама, с по-малко от 90 — трима и т. н. Окръзите могат да избират за свои представители членове на Съюза, които не живеят в тяхната местност.

Обаче в такъв случай те трябва да изпратят на своя делегат пълномощно с подробни указания.

Чл. 33. Конгресът се събира ежегодно през август. В изключителни случаи Централният комитет може да свика извънреден конгрес.

Чл. 34. Конгресът всеки път определя мястото, където трябва да бъде седалището на Централния комитет през предстоящата година, както и мястото, където трябва да се събере следващият конгрес.

Чл. 35. Централният комитет присъства на конгреса, но без право на решаващ глас.

Чл. 36. След всяка своя сесия конгресът освен своя циркуляр издава и манифест от името на партията.

Раздел VIII

ПРОВИНЕНИЯ СРЕЩУ СЪЮЗА

Чл. 37. Който наруши условията за членуването (чл. 2), се отстранява от Съюза или се изключва от него в зависимост от обстоятелствата.

Изключеният не може да бъде отново приет.

Чл. 38. Въпросът за изключването се решава само от конгреса.

Чл. 39. Окръгът или самостоятелно съществуващата община могат да отстраняват отделни членове, като незабавно осведомяват за това по-висшия орган. Конгресът и в такъв случай взема решение като последна инстанция.

Чл. 40. Обратното приемане на отстранени членове на Съюза става от Централния комитет по предложение на окръга.

Чл. 41. Престъпления срещу Съюза подлежат на съд от окръжния комитет, който се грижи и за изпълнението на присъдите.

Чл. 42. В интерес на Съюза трябва да се наблюдават и обезвредяват отстранените и изключените лица, както и всички подозрителни личности изобщо. За интригантската дейност на такива лица трябва незабавно да бъде уведомявана съответната община.

Раздел IX

СЪЮЗНИ СРЕДСТВА

Чл. 43. Конгресът установява за всяка страна размера на минималната вноска, която трябва да плаща всеки член на Съюза.

Чл. 44. Половината от тези вноски се предава на Централния комитет, а другата половина остава в окръжната или общинската каса.

Чл. 45. Средствата на Централния комитет са предназначени:

1) За покриване на разходите по воденето на кореспонденцията и организационните разходи.

2) За печатане и разпространяване на пропагандистки позиви.

3) За изпращане на емисари на Централния комитет с определени задачи.

Чл. 46. Средствата на местните комитети са предназначени:

1) За покриване на разходите, свързани с воденето на кореспонденция.

2) За печатане и разпространяване на пропагандистки позиви.

3) За изпращане на емисари, ако се окаже нужда.

Чл. 47. Общини и окръзи, от които в течение на шест месеца не постъпят вноски в Централния комитет, се обявяват от последния за отстранени от Съюза.

Чл. 48. Окръжните комитети са длъжни най-късно всеки три месеца да представят на своите общини отчети за паричните постъпления и разходи. Централният комитет представя на конгреса отчет за изразходването на съюзните средства и за състоянието на съюзната каса. Всяка злоупотреба със съюзните средства влече след себе си най-строгото наказание.

Чл. 49. Извънредните разходи и разходите по свикването на конгреса се покриват чрез извънредни вноски.

Раздел X

ПРИЕМАНЕ НА ЧЛЕНОВЕ НА СЪЮЗА

Чл. 50. Председателят на общината прочита на желаещия да бъде приет уставът от чл. 1 до чл. 49, разяснява ги, особено подчер-

тава в своята кратка реч задълженията, които поема върху себе си новопостъпващият, и след това се обръща към него с въпроса: „И така, желаш ли да влезеш в този Съюз?“ Ако последният отговори: „Да!“, председателят взема от него честна дума, че ще изпълнява всички задължения на съюзен член, обявява го за член на Съюза и го въвежда на следващото събрание в състава на общината.

Лондон, 8 декември 1847 г.

От името на втория конгрес, състоял се през
есента на 1847 година

Секретар
Подпис: *Енгелс*

Председател
Подпис: *Карл Шапер*

*Напечатано в приложенията към книгата:
Wermuth und Stieber. „Die Communisten
Verschwörungen des neunzehnten Ja'rhun-
derts“. Erster Theil, Berlin, 1853*

*Печата се по текста на приложенията
към книгата*